

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія та культура України

освітній ступінь _____ **бакалавр** _____
(назва освітнього ступеня)

галузь знань _____ **08 Право** _____
(шифр і назва галузі знань)

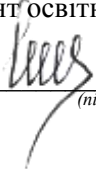
спеціальність _____ **081 Право** _____
(код і назва спеціальності (предметної спеціальності або спеціалізації))

освітня програма _____ **Право** _____
(назва освітньої програми)

тип дисципліни _____ **обов'язкова** _____
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

І.В. Плахіна
(підпис, ініціали, прізвище)

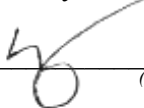
РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою української і всесвітньої історії та
культури
протокол № _13_ від 05.06.2018 р.

Завідувач кафедри В.Г.
Церковна
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради факультету

І.С. Циганок
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми: **Дізанова Ада Віталіївна**, доцент кафедри
української і всесвітньої історії та культури

Рецензент програми: **Чорна Ліана Володимирівна**, доцент кафедри
української і всесвітньої історії та культури

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 5	Лекції:	
	30	8
Модуль 1	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 150	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	Лабораторні заняття:	
	-	-
Семестр: 1	Семінарські заняття:	
	28	8
Тижневе навантаження (год.):	Консультації:	
- аудиторне: 4	2	-
- самостійна робота: 5	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: екзамен	-	-
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	90	134

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни включає процеси, явища, історичні факти, закономірності і особливості історичного розвитку України, української матеріальної та духовної культури від найдавніших часів до сьогодення.

Метою вивчення дисципліни є опанування студентами суті історичних процесів, що відбувалися в Україні від найдавніших часів до сьогодення, усвідомлення їх об'єктивного характеру, взаємозв'язку та взаємозалежності, оволодіння студентами історичним фактажем; вивчення основних періодів розвитку української культури, проблеми етногенезу та культурогенезу українського народу, аналіз історичної специфіки української національної культурної традиції, що постає невід'ємною умовою формування ціннісних орієнтирів та гуманізації сучасного українського соціокультурного простору.

Передумови для вивчення дисципліни: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Теорія держави і права», «Історія держави і права зарубіжних країн».

Міждисциплінарні зв'язки: проблематика курсу пов'язана з дисциплінами «Історія вчень про державу і право», «Історія держави і права України»

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Право».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК7.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 2. ПРН 3.	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання; Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;
ЗК10.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	ПРН 13.	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту;
ЗК12.	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.	ПРН 2.	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
ЗК13.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.	ПРН 13.	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту;
ЗК14.	Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.	ПРН 10.	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
Спеціальні компетентності (СК)			
СК 3.	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.	ПРН 2.	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК7.	ПРН 2. ПРН 3.	ПРН 2. ПРН 3.		ПРН 2. ПРН 3.
ЗК10.			ПРН 13.	ПРН 13.
ЗК12.	ПРН 2		ПРН 2.	ПРН 2.
ЗК13.		ПРН 13.	ПРН 13.	ПРН 13.
ЗК14.	ПРН 10.		ПРН 10.	
СК 3	ПРН 2.	ПРН 2.		ПРН 2.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Процес державотворення у Західній Європі і становлення Старокиївської держави.	6	4	2	-	-	-	8	2	1	1	-	-	-	12
2.	Україна-Русь у європейському соціально-політичному просторі в кінці X – середині XII ст.	4	2	2	-	-	-	8	1	1	-	-	-	-	12
3.	Культурний розвиток давньої Русі-України в контексті середньовічної культури.	6	4	2	-	-	-	6	1	-	1	-	-	-	12
4.	Утворення національних держав у Західній Європі. Галицько-Волинське князівство у політичному процесі Центральної Європи.	4	2	2	-	-	-	6	2	1	1	-	-	-	10
5.	Станово-представницькі монархії в Європі. Еволюція українського суспільства у складі Великого князівства Литовського (XV ст.).	4	2	2	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10
6.	Початок Нового часу і соціально-політичний розвиток України в кінці XV – XVI ст. Реформація і контрреформація, їх відгомін в Україні.	4	2	2	-	-	-	6	2	1	1	-	-	-	12
7.	Західна Європа і Україна у першій	6	4	2	-	-	-	8	2	1	1	-	-	-	12

	половині XVII ст. Вплив західноєвропейських суспільно-політичних процесів на Україну у першій половині XVII ст.														
8.	Розвиток української культури у XV – XVIII ст. Західноєвропейські впливи в духовному житті.	6	2	4	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10
9.	Національно-визвольна боротьба українського народу у 1648-1657 рр. і європейський світ.	4	2	2	-	-	-	6	1	-	1	-	-	-	10
10.	Тенденції суспільно-політичного розвитку в країнах Західної і Центральної Європи і Україна (друга половина XVII – XVIII ст.).	4	2	2	-	-	-	6	1	-	1	-	-	-	10
11.	Україна і Європейський світ у XIX ст.	4	2	2	-	-	-	6	2	1	1	-	-	-	12
12.	Соціально-політичні й економічні процеси в Європі і Україні у XX – на початку XXI ст. Європейська інтеграція та Україна.	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	12
	Проведення консультацій	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	МКР	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Разом:150		60	30	28	-	2	-	90	16	8	8	-	-	-	134

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Процес державотворення у Західній Європі і становлення Старокиївської держави.

Падіння Римської імперії. Велике переселення народів і зародження ранньофеодальних держав в Європі. Розвиток феодальних відносин у «варварських королівствах» Західної Європи. Франкська імперія. Проблеми слов'янського етногенезу. Початки державотворення у східних слов'ян. Утворення Старокиївської держави. Її місце в європейському світі за часів перших Рюриковичів. Християнство за часів раннього середньовіччя як фактор первинного об'єднання феодальної Європи.

Тема 2. Україна-Русь у європейському соціально-політичному просторі в кінці X – середині XII ст.

Політичний розвиток Київської держави доби Володимира і Ярослава Мудрого. Хрещення України-Руси як фактор «європеїзації» давньоруського суспільства. Посилення зв'язків Київської держави з європейським світом.

Тема 3. Культурний розвиток давньої Русі-України в контексті середньовічної культури.

Культурний розвиток давньої Русі-України в контексті середньовічної європейської культури. Каролінгський ренесанс, оттонівське відродження. Зародження міської культури. Культура проторенесансу, її прояви в Україні.

Тема 4. Утворення національних держав у Західній Європі. Галицько-Волинське князівство у політичному процесі Центральної Європи.

Розвинуте феодальне суспільство в Західній Європі. Розпад Київської держави. Галицько-Волинське князівство як фактор формування моноетнічної української державності. Комунальні революції в Західній Європі. Проникнення західних впливів у міське життя України. Держава Романовичів у політичному процесі Центральної Європи. Українська державність XIV ст.

Тема 5. Станово-представницькі монархії в Європі. Еволюція українського суспільства у складі Великого князівства Литовського (XV ст.).

Спроби церковної унії з Римом. Піднесення престижу великих князів литовських в Європі, спроби коронації. Позиція українського панства. Боротьба феодально-аристократичних угруповань у XV ст. Держава Олельковичів і західний світ.

Тема 6. Початок Нового часу і соціально-політичний розвиток України в кінці XV – XVI ст. Реформація і контрреформація, їх відгомін в Україні.

Перехід від середньовічної станової монархії до абсолютизму. Спроби зміцнення великокняжої влади у Великому князівстві Литовському. Формування буржуазних відносин. Фільваркова система. Соціальні протести в Європі і Україні. Виникнення козацтва, його роль в зародженні буржуазних відносин в Україні. Реформація і контрреформація. Їх прояви в Україні. Інтеграція українських земель у польській державі. Загострення національно-релігійних і соціальних суперечностей наприкінці XVI ст.

Тема 7. Західна Європа і Україна у першій половині XVII ст. Вплив західноєвропейських суспільно-політичних процесів на Україну у першій половині XVII ст.

Вплив нідерландської революції на поширення релігійної та національної свободи. Українські і польські антитринітарії у Голландії. Участь українців у Тридцятилітній війні в Європі.

Тема 8. Розвиток української культури у XV – XVIII ст. Західноєвропейські впливи в духовному житті.

Початок і розвиток ренесансу в країнах і Західної Європи. Утвердження гуманістичної культури на українських землях. Острозька академія – осередок ренесансної культури в Україні.

Тема 9. Національно-визвольна боротьба українського народу у 1648-1657 рр. і європейський світ.

Соціально-економічні передумови визвольної війни. Визвольні рухи в Європі і український контекст. Реакція в країнах Європи на події в Україні.

Нова українська державність і європейський світ. Західноєвропейський вектор політичної орієнтації Б. Хмельницького.

Тема 10. Тенденції суспільно-політичного розвитку в країнах Західної і Центральної Європи і Україна (друга половина XVII – XVIII ст.).

Розвиток європейської політичної системи. Боротьба за збереження української державності після смерті Б. Хмельницького. Спільне і відмінне наслідків буржуазних революцій в Англії і Нідерландах та в Україні. Система абсолютизму і намагання посилення інституту гетьманства. Перехід до епохи Просвітництва в Європі. Доба гетьмана Мазепи. Боротьба з російським орієнтальним деспотизмом.

Тема 11. Україна і Європейський світ у XIX ст.

Вплив ідей Великої французької революції на український суспільно-політичний рух (перша чверть XIX ст.). Україна у планах Наполеона. Кримська війна і українська проблема. Загострення російсько-німецьких відносин у 70-80 рр. і український національний рух. Проблема Королівства Київського за проектом Бісмарка.

Тема 12. Соціально-політичні й економічні процеси в Європі і Україні у XX – на початку XXI ст. Європейська інтеграція та Україна.

Соціально-економічна та політична ситуація в Європі на початку XX ст. Перша світова війна і Україна. Українсько-Європейські відносини в міжвоєнний період. Друга світова війна в Європі та Україні. Україна за доби Радянського Союзу. Українсько-європейські стосунки доби незалежності України.

5.2. Тематика семінарських занять

ТЕМА 1. Хрещення України-Русі як фактор європеїзації давньоруського суспільства.

ТЕМА 2. Культура Київської Русі.

ТЕМА 3. Держава Романовичів у другій половині XIII – XIV ст., її участь у політичному процесі Центральної Європи.

ТЕМА 4. Зростання могутності Великого князівства Литовського.

ТЕМА 5. Реформація і контрреформація, їх прояви в Україні.

ТЕМА 6. Вплив західноєвропейських суспільно-політичних процесів на Україну у I половині XVII ст.

ТЕМА 7. Україна в останні роки гетьманування Б. Хмельницького.

ТЕМА 8. Розвиток української культури у XV – XVIII ст.

Західноєвропейські впливи в духовному житті.

ТЕМА 9. Доба гетьмана Мазепи у європейському контексті.

ТЕМА 10. Україна і європейський світ у XIX ст.

ТЕМА 11. Соціально-політичні й економічні процеси в Європі і Україні у XX – на початку XXI ст.

ТЕМА 12. Європейська інтеграція та Україна.

5.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин д/ф, з/ф	Форми звітності
-------	------------	--------------------------	-----------------

1.	Підготовка до аудиторних занять та усіх видів контролю: - підготовка до проміжного контролю; - підготовка до підсумкового контролю.	4 20	8 40	Опорний конспект лекцій, конспект семінарських занять.
2.	Виконання індивідуальних завдань: - підготовка реферату з обраної тематики; - складання термінологічного словника; - складання порівняльних таблиць.	23 23 23	34 20 32	Реферат. Термінологічний словник. Порівняльні таблиці.
	Разом	90	134	

Тематика індивідуальних завдань

Ключові слова для термінологічного словника:

Автохтон, варяги, віче, вотчина, данина, десятина, дружина, етногенез, закупи, ізгої, кіммерійці, князь, полуддя, рядовичі, тризуб, холопи, християнство, челядь, язичництво, баскак, Золота Орда, натуральне господарство, феодал, ярлик, братства, братські школи, воєводство, Магдебурзьке право, магістрат, унія, фільварок, шляхта, булава, бунчук, Військо Запорозьке низове, Дике поле, зимівник, городові(міські, волосні) козаки, Кіш, клейноди, кошовий отаман, курінь, паланка, реєстрові козаки, козацька рада, старшина, уходники, універсали, чайка, ясир, генеральна старшина, генеральний бунчужний, генеральний писар, генеральний осавул, генеральний підскарбій, генеральний суддя, Гетьманщина, автономія, конституція, Малоросійський приказ, Малоросійська колегія, опозиція, Руїна, суверенітет, гайдамаки, закріпачення селян, Коліївщина, опришки, декабристи, дворові люди, викупна операція, земства, народники, народовці, москвофіли, національне відродження, промисловий переворот, анексія, Антанта, більшовизм, демократія, Державна Дума, Троїстий союз, синдикат, фінансова олігархія, політична партія, Центральна Рада, Директорія, Гетьманський переворот, , авторитарний режим, «воєнний комунізм», терор, тоталітарний режим, п'ятирічка, агресія, гетто, депортація, нацизм, репарації, фашизм, Холокост, «відлига», волюнтаризм, десталінізації, гласність, плюралізм, шістдесятники, діаспора, парламентаризм, парламентська фракція, правова держава, толерантність, унітарна держава.

Культура, матеріальна культура, духовна культура, світова культура, національна культура, міф, анімізм, тотемізм, фетишизм, магія, синкретизм, есхатологія, космологія, фольклор, язичництво, патерик, агіографія, четві, мінеї, палей, хрестово-купольний храм, фреска, мозаїка, апокрифи, романський стиль, мозаїка, чернь, зернь, скань, філігрань, неф, гуманізм, колегіум, академія, теоцентризм, антропоцентризм, цех, корпорація, схоластика, вертеп, «сім вільних мистецтв», тривіум, квадріум, готика, балаган, інтермедія, декан, абітурієнт, вітраж, скрипторій, лицарство, партесний спів, секуляризація, механіцизм, деїзм, бароко, рококо, просвітництво, енциклопедизм, «філософи-просвітники», класицизм, романтизм, сентименталізм, станкова графіка, псевдороманський стиль, батальний живопис, утилітаризм, реалізм, модернізм, модернізація, натуралізм, абстракціонізм, імпресіонізм, символізм, декаданс, конструктивізм, імажинізм, сюрреалізм, авангардизм, примітивізм, дадаїзм, експресіонізм, кубізм, футуризм, сюрреалізм, еkleктика, необароко, соцреалізм, симулякр, концептуальне мистецтво, інсталяція, андеграунд, поп-арт, соц-арт, колаж, мінімалізм, перформанс, хепенінг, «критичний реалізм», постконцептуалізм, фовізм, гіперреалізм, кітч.

Складання таблиць:

1. Внутрішня і зовнішня політика київських князів

Ім'я князя	Роки правління	Внутрішня політика	Зовнішня політика

2. Значення прийняття християнства

Сфери впливу	Наслідки

Внутрішнє становище держави	
Міжнародне становище держави	
Освіта	
Архітектура	
Образотворче мистецтво	

1. Культура України у XIV – XVI ст.

Галузі культури	Видатні діячі	Основні досягнення
Освіта		
Книгодрукування		
Архітектура		
Живопис		
Музика та театральне мистецтво		
Народна творчість		

2. Основні військові 1648-1657 рр.

Місце битви	Дата	Результати

3. Українські політичні партії поч. XX ст.

Назва партії	Рік утворення	Лідери	Основні програмні вимоги

4. Найбільші битви Другої світової війни на теренах України

Назва битви	Дата	Головні результати

Тематика рефератів

1. Проблема походження слов'ян в історичній літературі.
2. Проблема генези української народності в історіографії. Етнонім «Україна».
3. Історичне значення Київської Русі.
4. Гетьманство Петра Сагайдачного.
5. Військове мистецтво козаків.
6. Богдан Хмельницький – видатний державний діяч і полководець.
7. І. Мазепа. Оцінка його діяльності в історичній літературі.
8. Суспільно-політичне життя Наддніпрянщини у XIX ст. Декабристи. Народники.
9. Реалізація столипінської аграрної реформи в Україні.
10. Створення українських політичних партій на Наддніпрянщині.
11. Українці у Першій світовій війні. Українські Січові стрільці.
12. М.С. Грушевський – видатний вчений і політичний діяч.
13. Національно-визвольний революційний рух на землях Західної України. ЗУНР.
14. Зовнішньополітична діяльність УЦР.
15. Історичний портрет Н. Махна.
16. Голодомор 1932-1933 рр.: причини та наслідки.
17. «Інтегральний націоналізм» Д. Донцова. ОУН.
18. Радянізація Західної України.
19. Наш край в роки Другої світової війни.
20. XX з'їзд КПРС. Засудження культу особи Й. Сталіна.
21. Формування багатопартійної системи в Україні.
22. «Помаранчева революція» 2004 р. та її наслідки.
23. Трипільська культура на території України.
24. Трипільська архітектура.

25. Скіфський звіриний стиль.
26. Етнокультурні проблеми черняхівської культури.
27. Релігійні вірування та міфологія східних слов'ян.
28. Значення язичництва для розвитку української культури.
29. Християнізація Київської Русі та її значення для розвитку української культури.
30. Розвиток літописання в Київській Русі.
31. «Слово о полку Ігоревім» – визначна пам'ятка духовної культури Київської Русі.
32. Оригінальна література Київської Русі.
33. Сакральна архітектура Київської Русі.
34. Світоглядні засади середньовічної культури. Лицарська, міська та народна (селянська) культури.
35. Історіософські погляди українського гуманізму.
36. Ідеї громадянського гуманізму в Україні.
37. Значення братств для розвитку української культури.
38. Діяльність Острозького культурно-освітнього центра.
39. Іван Вишенський та полемічна література.
40. Жовківська малярська школа та її внесок у духовну культуру України.
41. Значення Києво-Могилянської академії для розвитку освіти та науки в Україні.
42. Формування історичної самосвідомості українського народу (середина XVII – XVIII ст.).
43. Козацькі літописи другої половини XVII – XVIII ст.
44. Культурно-просвітницька діяльність «Руської Трійці» на ниві духовної культури Галичини.
45. «Історія Русів» – видатна пам'ятка суспільно-політичної думки України.
46. Історіософські погляди учасників Кирило-Мефодіївського товариства.
47. Значення Тараса Шевченка для розвитку української культури.
48. Реалізм в українській літературі.
49. Центральна Рада й українська культура.
50. Музичне мистецтво в Україні 1920-1930-х рр.
51. Образотворче мистецтво в Україні 1920-1930-х рр.
52. Літературна дискусія 1920-х років та її значення для розвитку української літератури XX ст.
53. Театр «Березіль» Леся Курбаса.
54. О. Довженко – основоположник українського кіномистецтва.
55. Внесок школи «бойчукістів» у розвиток українського малярства.
56. О.П. Архипенко – видатний український скульптор.
57. «Розстріляне відродження».
58. Розвиток культури України під час Другої світової війни.
59. Український постмодернізм.
60. Сучасна українська література.
61. Традиція та новації у сучасному українському театрі та кіномистецтві.
62. Сучасна українська музика.
63. Розвиток української культури в діаспорі.
64. Реформування системи освіти в незалежній Україні.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* семінарські заняття, індивідуальні завдання.
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:* екзамен.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді

термінологічного словника, заповнення порівняльних таблиць, реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Концепції походження Київської Русі. Періодизація її історії.
2. Українська культура козацької доби.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,4	10 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи	50 балів (підсумковий контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на запитання на іспиті, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,5
Мінімальний пороговий рівень	20 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)	25 балів (підсумковий контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули,

	рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Термінологічний словник	5
Заповнення порівняльних таблиць	5
Реферат	5

Критеріями оцінювання *конспекту питань термінологічного словника* є вміння студента тезово викласти визначення термінів. Критеріями оцінювання *порівняльних таблиць* є їх змістовність і оригінальність, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу. Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Екзамен – максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 5 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка екзамену виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Алексеев Ю.М., 2004. Історія України. К: Каравела.
2. Бажан О.Г., 2008. Історія України: навчальний посібник К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія».
3. Білоцерківський В.Я., 2007. Історія України: навчальний посібник. К: Центр учбової літератури.
4. Богуцький Ю.П., 2007. Українська культура в європейському контексті. К.: Знання.

5. Бойко О.Д., 2010. Історія України. Навчальний посібник для ВНЗ. К.: Мрія..
6. Бокань В., 2002. Історія культури України: навчальний посібник. К.: МАУП.
7. Борисенко В., 2015. Історія культури України XVII ст.: навчальний посібник. К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова.
8. В'ятрович В. Україна, 2014. Історія з грифом «Секретно». Харків.
9. Висоцький О.Ю., 2009. Історія української культури: навчальний посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ.
10. Гончарук П.С., 2005. Історія України з найдавніших часів до початку ХХ століття: курс лекцій. К.: Центр навчальної літератури.
11. Грицак Я., 2000. Нариси історії України. Формування модерної української нації. К.: Генеза.
12. Дещинський Л.С., 2008. Історія української та зарубіжної культури: підручник для студ. вищих навч. закл. Львів: Бескід Біт.
13. Жінки Центральної та Східної Європи у Другій світовій війні. Збірник наукових праць. К., 2015.
14. Заблоцька К.В., 2001. Українська і зарубіжна культура: навчальний посібник. Донецьк: Східний видавничий дім.
15. Зінченко О., В'ятрович В., Майоров М., 2016. Війна і міф. Невідома Друга світова війна. Харків.
16. Касьянов Г., 2008. Україна 1991-2007: нариси новітньої історії. К.: Наш час.
17. Комаринська З.М., 2005. Історія України: посібник для самостійного вивчення та підготовки до семінарських занять. Львів: ЛБІ НБУ.
18. Кордон М.В., 2007. Українська та зарубіжна культура: підручник. К.: Центр учбової літератури.
19. Кормич Л.І., 2006. Історія України. К.: Алерта.
20. Крип'якевич І., 2002. Історія української культури. К.: Либідь.
21. Лазарович М.В., 2013. Історія України: навчальний посібник. К.: Стереотип.
22. Литвин В.М., 2006. Історія України. К.: Знання.
23. Мицик Ю., Бажан О., 2015. Історія України. К.: Кліо.
24. Пальм Н.Д., 2013. Історія української культури: навчальний посібник. Харків: Вид-во ХНЕУ.
25. Плохій С., 2016. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків.
26. Скрипник М.О., 2003. Історія України: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури.
27. Темко Г.Д., 2002. Історія України: посібник. К.: Вид. центр «Академія».
28. Фігурний Ю., 2004. Історичні витоки українського лицарства. К.: Вид. дім. «Стилос».
29. Хома І.Я. Історія української культури: навчальний посібник. Львів: Вид-во Львів. політехніки.
30. Шевченко І., 2001. Україна між Сходом і Заходом. Нариси з історії культури до початку XVIII століття. Львів: Інститут Історії Церкви Львівської Богословської Академії.
31. Шейко В.М., 2009. Історія української культури: навчальний посібник К.: Кондор.
32. Шейко В.М., Білоцерківський В.Я., 2010. Історія української культури: навчальний посібник. К.: Знання.
33. Яковенко Н., 2005. Нариси історії середньовічної та ранньомодерної України. К.: Критика.
34. Яртис А., Мельник В., 2005. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник. Львів: Світ.

10.2. Допоміжні джерела

1. Бондар Г.А., 2011. Новітня історія України (1914 – 2008 рр.). К.: Знання.
2. Верстюк В., 2007. Діячі Української Центральної Ради. Бібліографічний довідник. К.
3. Верстюк В.Ф., 2007. Українська Центральна Рада: період становлення. Український історичний журнал. № 2. 2007. С. 23-46.

4. Веселовська Г.І., 2010. Український театральний авангард. К.: Фенікс.
5. Ветрова Г.В., 2010. Україна: нові часи. Посібник для студентів-заочників. Ізмаїл: СМІЛ.
6. Войтович Л.В., 2006. Княжа доба на Русі: портрети еліти. Біла Церква: Вид. О.В. Пшонківський.
7. Гирич І., 2014. Українські інтелектуали і політична окремішність (середина ХІХ – початок ХХ ст.). К.: Укр. Письменник.
8. Гісем О.В., 2010. Історія України. Опорні схеми, таблиці, коментарі. Кам'янець-Подільський: Абетка.
9. Головка О.Б., 2006. Корона Данила Галицького: Волинь та Галичина в державно-політичному розвитку Центрально-Східної Європи раннього та класичного середньовіччя. К.: Стилос.
10. Грабович Г., 2003. До історії української літератури: дослідження, есеї, полеміка. К.: Критика.
11. Грицак Я., 2006. Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота (1856 – 1886). К.: Критика.
12. Гусев В.І., 2001. Новітня історія України (1900 – 2000). К.: Вища школа.
13. Дацків І.Б. Дипломатичні стосунки Директорії УНР із радянськими урядами Росії та України. УІЖ. 2009. № 3. С. 108-122.
14. Дворнік Ф., 2000. Слов'яни в Європейській історії та цивілізації. К.: Дух і Літера.
15. Дізанова А.В., 2004. Нариси історії України з найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. Одеса: Астропринт.
16. Єрмакова Н., 2012. Березільська культура: Історія, досвід. К.: Фенікс.
17. Єрмолаєв В.М., 2005. Вищі представницькі органи влади в Україні (історико-правове дослідження). Х.: Право.
18. Забужко О., 2007. Notre Damed'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій. К.: Факт.
19. Забужко О., 2009. Філософія української ідеї та європейський контекст: франківський період. К.: Факт.
20. Забужко О.С., 2009. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. К.: Факт.
21. Зубавіна І.Б., 2007. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми. К.: ФЕНІКС.
22. Зубарь В.М., 2005. Боги и герои античного Херсонеса. К.: Изд. дом «Стилос».
23. Іванова Л.Г., 2007. Україна між Сходом і Заходом – до проблеми становлення національної ідеї в українській суспільно-політичній думці в контексті східноєвропейського розвитку (І половина ХІХ ст.). К.: НПУ ім. М.Драгоманова.
24. Ісаєвич Я., 2002. Українське книговидання: витоки, розвиток, проблеми. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.
25. Іщенко О.С. Володимир Мономах в українській історичній пам'яті. УІЖ. № 1 (520). 2015. С. 11-25.
26. Карпов А.В., 2008. Язычество, христианство, двоеверие: религиозная жизнь Древней Руси в IX – XI веках. СПб.: Алатая.
27. Король В.Ю., 2001. Історія України. Документи. Матеріали: посібник для студентів вузів. К.: Академія.
28. Коцур А.П., 2008. Історія України від найдавніших часів до сьогодні. Збірник документів і матеріалів. Київ-Чернівці: Книги – ХХІ.
29. Кульчицький С.В., 2009. Коли і як відбулося возз'єднання Західної України з УРСР. УІЖ. 2009. № 5. С. 121-139.
30. Купчинський О., 2013. Наукове товариство ім. Шевченка: дослідження, матеріали. Вибрані статті та повідомлення. 140-річчю Наукового товариства ім. Шевченка присвячується. Львів.
31. Литвинов В., 2000. Ренесансний гуманізм в Україні. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи».
32. Мартинов А.Ю. Українсько-німецькі відносини: політика, дипломатія, економіка. 1918 – 1933 рр. УІЖ. 2009. № 3. С. 226-228.

33. Моренець В.П., 2002. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща: монографія. К.: Основи.
34. Нагорна Л.П., 2014. Історична культура: концепт, інформаційний ресурс, рефлексивний потенціал. К.: ПІЕНД ім. І.Ф. Кураса.
35. Наєнко М.К., 2008. Художня література України: Від міфів до модерної реальності. К.: Просвіта.
36. Нечуй-Левицький І., 2003. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. К.: АТ «Обереги».
37. Однороженко О., 2011. Українська (руська) еліта доби Середньовіччя і раннього Модерну: структура та влада. К.: Темпора.
38. Плохій С., 2015. Походження слов'янських націй. Домодерні ідентичності в Україні, Росії та Білорусі. К.: Критика.
39. Протас М.О., 2006. Українська скульптура ХХ століття. К.: Інтертехнологія.
40. Селівоненко А. Політика Гетьманщини стосовно Запорозької Січі (1658–1667 рр.). Український історичний збірник. 2009. Вип. 12. С. 60-65.
41. Сидоренко В.Д., 2008. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань: Розвиток візуального мистецтва України ХХ – ХХІ століть. К.: ВХстудіо.
42. Смолій В. Українська національна революція ХVІІ ст. (1648 – 1676 рр.). К.: Вид. дім «Киево-Могилянська академія».
43. Тимченко Р. Причини та передумови укладання акту злуки 22 січня 1919 р. Український історичний збірник. 2008. Вип. 11. С. 203-212.
44. Турченко Ф.Г. Утворення Української Центральної Ради: джерела та їх інтерпретації. УДЖ. № 2. 2007. С. 63–77.
45. Уманцев Ф.С., 2002. Мистецтво давньої України: історичний нарис. К.: Либідь.
46. Федів Ю.А., 2001. Історія української філософії. К.: Україна.
47. Шліхта Н., 2006. Історія радянського суспільства. Курс лекцій. Х.: Акта.
48. Щербак В.О., 2000. Українське козацтво: формування соціального стану. Друга половина ХV – середина ХVІІ ст. К.: Видавничий дім «КМ Academia».
49. Яковенко Н., 2002. Паралельний світ. Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні ХVІ – ХVІІ ст. К.: Критика.
50. Яковенко Н., 2012. Дзеркала ідентичності. Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні ХVІ – початку ХVІІІ століття. К.: Laugus.

10.3. Інтернет-ресурси

1. <http://izbornyk.org.ua/> – бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України
2. <http://poetry.uazone.net/> – бібліотека української поезії
3. <http://elib.nplu.org/> – бібліотека «Культура України»
4. <http://mari.kiev.ua/> – Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України
5. <http://etnolog.org.ua/> – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ
6. <http://k-ua.net/> – сайт «Культура України»
7. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека
8. <http://history.franko.lviv.ua/> – історія України
9. <http://litopys.org.ua/hrushrus/iur.htm> – Грушевський М. Історія України-Руси